

Kangasalan kunta

Strategia 2013

1 Johdanto

Kunnallishallinto on jatkuvasti suurien haasteiden edessä. Palvelutuotannon järjestelmät ovat kehittyneet viime vuosina ja niihin on tulossa merkittäviä muutoksia jo lähivuosina.

Kunnan on toimittava tietoisesti muuttuvassa ajassa ja ympäristössä. Strategiassa valitaan suunta, jolla pitkäjänteisesti varaudutaan tulevaisuuden haastaviin muutoksiin. Strategian lähtökohtana on näkemys tulevaisuudesta eli visio, joka määrittää millaista tulevaisuutta kohti kuntaa kehitetään. Näin luodaan perusta kunnan menestymiselle, onnistuneelle palvelutuotannolle ja osaltaan myös kuntalaisten menestykselle.

Kangasalla on valittu toimintatavaksi, että jokainen valtuusto vuorollaan määrittelee kunnan strategian. Siten strategia on keskeinen valtuuston työväline. Nyt toteutetulle strategiakeskustelulle erityispiirteitä ovat antaneet kysymykset kasvun seurausten hallinnasta ja kuntaliitoksesta. Keskeisiä ovat myös huoli palvelutuotannon turvaamisesta ja talouden resurssien nopeasta heikkenemisestä. Osaltaan strategia palvelee kunnan hallinnon ja johtamisen kehittämistä.

Strategiaprosessin tavoitteiksi määriteltiin

- tiivis ja suppea esitystapa, jossa keskitytään olennaiseen
- painotus Kangasalan näkökulmasta huomioiden koko kaupunkiseudun kehityslinjat
- keskeistä omien kuntalaisten palvelut, suuntana tulevaisuuden vaihtoehdot.

Strategiassa keskitytään olennaiseen. Tavoitteita arvioidaan ja tarvittaessa tarkistetaan vuosittain. Tässä arvioinnissa koko organisaatio on laajasti mukana.

Strategian laatiminen on ollut suuri ponnistus niin luottamushenkilöille kuin koko organisaatiolle. Tästä kaikille lämmin kiitos kuten myös valmisteluvaiheen kuntalaistilaisuuksiin osallistuneille. On jälleen ollut ilo huomata, että Kangasalla oikeasti kyetään hyvässä yhteisymmärryksessä luomaan yhteinen näkemys vaikeissakin kysymyksissä. Strategian laadintaa on ohjannut ja strategiatyön koulutusta organisaatiolle antanut HAUS kehittämiskeskus Oy.

Kangasalla, 18.4.2005

Jukka Mäkelä
Kunnanjohtaja

2 Strategiaperusta

Strategian perustan muodostavat **kehityksen kivijalat**, joiden varaan Kangasalan menestys on rakentunut, sekä muutoshasteet.

Mitä **muutoshasteita** Kangasalan kunnalla on edessään? Mitkä asiat uhkaavat kunnan hyvinvointia? Mitä mahdollisuuksia tulevaisuus tuo tullessaan, mahdollisuuksia joihin pitää tarttua, jotta Kangasala menestyisi?

Muutoshasteet kohdistavat huomion nykytilan ja tulevaisuuden välisiin tärkeisiin kohtiin eli hasteet kertovat, mihin asioihin pitää kiinnittää huomio, jotta haluttu tulevaisuudenkuva olisi mahdollista toteuttaa.

Kehityksen kivijalat:

Sijainti Tampereen kaupunkiseudulla

- väkiluku kasvanut, väestörakenne säilynyt tasapainoisena
- Kangasala kehittynyt muun kaupunkiseudun mukana

Imago ja maine

- Kangasalan laaja tunnettuisuus
- Kangasala on haluttu asuin- ja työssäkäyntikunta

Monipuolinen elinkeinoelämä

- hyvä suhteellinen työllisyystilanne

Kunnan vakaa talous

- peruspalvelutuotanto pystytty turvaamaan

Toimiva päätöksenteko

- yksituumaisuutta, on saatu aikaan päätöksiä

Osaava henkilöstö

- kunnan on ollut mahdollista uudistaa ja uudistua

Näiden kivijalkojen, vahvuuksien, varaan Kangasalan nykyinen menestys on siis rakentunut. Kivijalkojen merkitys voi tulevaisuudessa säilyä tai entisestään kasvaa. Joku kivijaloista voi myös rapautua ja tarvitaan uusia.

Muutoshaasteet:

Kasvun seurausten hallinta

- kunnan palvelujen ja talouden tasapainon säilyttäminen
- yhdyskuntarakenteen toimivuuden turvaaminen
- liikennejärjestelmien toimivuuden parantaminen
- Kangasalan identiteetin vahvistaminen

Työllisyyden ja työpaikkojen turvaaminen

- työpaikkaomavaraisuuden parantaminen

Syrjäytymisen ehkäisy

Ikääntymisen aiheuttamat palvelutarpeet

Toimintatapojen uudistaminen

- Uusi Kangasala – kuntaliitoksen jälkihoidossa onnistuminen
- seutuistuminen, Kangasalan profiilin kirkastaminen
- vaihtoehtoisten palvelujen tuotantotapojen käyttöönotossa
- onnistuminen
- kiristynvä kilpailu osaavasta henkilöstöstä

Strategiaperustan tarkastelun kautta todettiin, että Kangasalan kunnan **strategiassa on tärkeää** kunnan hallittu kasvu. Palvelutuotanto on mitoitettava kasvun mukaan. Kangasalan kunnan talous on säilytettävä vakaalla pohjalla käyttötalouden tasapaino säilyttäen. Samalla investointien rahoitus on varmistettava. Kasvua ei haluta rajoittaa, mutta sen seurauksia halutaan hallita.

Kangasalan kunnan johtamisjärjestelmää ja palvelutuotantoa on uudistettava. Vaihtoehtoisten palvelujen tuottamistapojen käyttöönottoa tulee valmistella ja johtamisen ja toimintatapojen strategisuuteen tulee kiinnittää huomiota: toimitaan asiakaslähtöisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Kangasalan tulee hyödyntää seutukehitystä toiminnassaan. Strategiassa otetaan kantaa seutuyhteistyöhön mm. palvelutuotannossa, maankäytön suunnittelussa ja elinkeinopolitiikassa. Myös seutuhallinnon järjestämisellä tulee olemaan strateginen merkitys. On pohdittava laajemminkin, mikä on Kangasalan profiili Tampereen kaupunkiseudulla.

Kuntaliitoksen jälkihoito on yksi strategian tärkeitä kysymyksiä: miten turvataan palvelut ja asumisen kehittäminen haja-asutusalueilla yhteisin periaattein ja miten toimintatavat ja johtamisjärjestelmät sovitetaan yhteen.

Uuden Kangasalan tulee myös strategiassaan linjata omistajapolitiikkaansa ja konserniohjausta.

3 Kangasalan kunnan visio 2013

Visio tai tahtotila kuvaa kunnan mahdollista ja toivottavaa tulevaisuutta. Se antaa strategialle suunnan muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kasvava Kangasala
– kesäpäivän kulttuurikunta Tampereen kaupunkiseudulla –
turvallista ja aktiivista elämää,
hyvin hoidetussa ympäristössä,
keskellä kaunista luontoa.

Kangasalla – oksalla ylimmällä!

Visio avataan seuraavasti:

Kangasala saa osansa kaupunkiseudun kasvusta myös tulevaisuudessa. Kangasala on imagoltaan vahva kesäpäivän kulttuurikunta ja aktiivinen osa Tampereen kaupunkiseudun kokonaisuutta. Kulttuuri ilmenee monipuolisena, pienimuotoisena kulttuurielämänä monissa eri muodoissaan.

Turvallisuus liittyy Kangasalla niin fyysiseen kuin sosiaaliseenkin turvallisuuteen. Kangasala tarjoaa työtä ja harrastusmahdollisuuksia, aktiivista elämää. Rakennetun ympäristön korkea laatu ja viimeistely ovat tunnusomaisia Kangasalle. Kangasalla ihmisen toiminnot ovat sopuissa luonnon kanssa.

Oksalla ylimmällä: Kangasala tuntee historiansa ja sillä on näköala tulevaisuuteen!

4 Strategiset päämäärät

Strategiset päämäärät konkretisoivat visiota. Ne kertovat, miten asioiden tulee muuttua, jotta vision saavuttaminen olisi mahdollista.

1 Kangasala on kehittyvä ja vetovoimainen osa Tampereen kaupunkiseutua. Kunta kasvaa hallitusti kunnallistalouden tasapainosta huolehtien.

Kangasala kasvaa ja kehittyy Tampereen kaupunkiseudun myötä. Se on aktiivinen toimija seutuyhteistyössä. Palvelutarjonnassa vastataan väestön kasvun mukanaan tuomaan kasvavaan kysyntään.

Kunnallistalouden tasapainon säilyttäminen on tärkeää. Taloudellista liikkumavaraa käytetään investointeihin palvelutarjonnan kehittämiseksi ja monipuolistamiseksi.

Valtuustotasolla seurataan päivähoitopaikkojen riittävyyttä, koulujen ryhmäkokoja ja hoitoon pääsyn toteutumista terveyspalveluissa. Myös kunnallistalouden mittarit ovat seurannassa.

Maapolitiikan ja kaavoituksen onnistumista arvioidaan yhdyskuntarakenteen toimivuudella, yleiskaavoituksen ajantasaisuudella ja tonttitarjonnan riittävyydellä.

Kangasalan kunnan strategia tähtää kaikilta osin kasvun seurausten hallintaan.

2 Luonto ja ihmiset ovat Kangasalla järkevästi sopuinnassa. Kuntalaisilla on monipuoliset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan.

Luonnon ja ympäristön vaaliminen ovat tärkeitä asioita Kangasalla. Ne otetaan huomioon kunnan suunnittelussa ja muussa toiminnassa samalla kun huolehditaan yhdyskunnan kehittymisestä ja kasvusta.

Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään. Asiakas- ja käyttäjävaikuttamisen keinoja kehitetään, samoin kylien aktiivisuutta kannustetaan.

3 Kangasalla on hyvä asua. Asumiselle on tarjolla monipuolisesti vaihtoehtoja. Elämisen laatuun ja turvallisuuteen kiinnitetään huomiota. Yhdyskuntarakenne on taloudellinen ja toimiva, osa kaupunkiseudun kokonaisuutta. Kuntalaisen on mahdollista löytää vapaa-aikaansa monipuolista tekemistä ja kokemista.

Eri asumismuodoille (kerros- ja rivitalot, omakotitalot, vuokra-asunnot) tarjotaan monipuolisia vaihtoehtoja. Yhdyskuntasuunnittelussa ja -rakentamisessa laadukkuus ja turvallisuus ovat tärkeitä toimintaperiaatteita.

Sosiaaliseen turvallisuuteen ja yhteisöllisyyteen kiinnitetään huomiota.

Yhdyskuntarakenne kehittyy hallitusti. Maaseutualueilla asutusta ohjataan kyläkeskuksiin ja pääliikenneväylien läheisyyteen. Toimintojen suunnittelussa pyritään turvaamaan sekä läheisyys että saavutettavuus: liikkumisen sujuvuudesta huolehditaan ja tarvetta pyritään vähentämään. Kangasala kehittää yhdyskuntarakennetta ja sen kehittymistä osana Tampereen kaupunkiseutua.

Hyvän elämän eväisiin kuuluvat Kangasalla yhteisöllisyys ja harrastusmahdollisuudet: liikunta ja muu vapaa-ajan toiminta vahvistavat kuntalaisten hyvinvointia. Kulttuuritoiminnan edellytyksiä parannetaan mm. investoinneilla.

4 Elinkeinoelämän kasvulle turvataan hyvät edellytykset. Kangasalalainen löytää kotikunnastaan monipuolisia työpaikkoja ja kaupallisia palveluja.

Monipuolinen ja kehittyvä yritys-elämä on tärkeä Kangasalan menestymisen edellytys. Sen kasvulle, kehittymiselle ja kuntaan sijoittumiselle turvataan hyvät mahdollisuudet. Liikenneyhteyksien kehittäminen on tärkeää yritystoiminnalle. Kehittämiskohteita ovat mm. Kehä II, vt 12 ja vt 9.

Kunta hyödyntää kaupunkiseudun elinkeinopoliittisia hankkeita mm. osaamisen ja teknologian kehittämisessä. Kunta huolehtii yritysten toimintaympäristön kilpailukykyisyydestä.

Kangasala on tärkeä osa kaupunkiseudun työmarkkinoita.

Palvelualan yritysten toimintaedellytykset turvataan niin, että kuntalaiset löytävät Kangasalta monipuolisen ja laadukkaan kaupallisen palvelutarjonnan.

5 Kangasalla on riittävät, laadukkaat ja taloudellisesti tuotetut kunnalliset palvelut. Palvelutuotannon toimintatapoja kehitetään. Palveluja tuotetaan yhä enemmän myös seudullisesti.

Kunnan väkiluvun kasvaessa peruspalveluiden saatavuus ja laadukkuus turvataan. Vapaa-ajanpalveluihin investoidaan strategiakaudella. Muu palvelutarjonta pidetään seudullisesti kilpailukykyisenä taloudellisten resurssien sallimissa rajoissa.

Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat ovat vaihtoehtona kunnan omalle palvelutuotannolle, kun se on järkevää ja taloudellisesti perusteltua.

Kangasala osallistuu seudulliseen kuntien palveluyhteistyöhön aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti. Osaamista mm. kustannuslaskennassa, kilpailuttamisessa ja hankinnoissa kehitetään seudullisesti.

Ennaltaehkäisy ja varhaisen puuttumisen periaatteita toteutetaan palvelutoiminnassa syrjäytymisen vähentämiseksi.

6 Kunnan eri alueita kehitetään tasapuolisesti. Kuntaliitos hoidetaan yhdistymissopimuksen mukaisesti hyvin.

Kunnan taajama-alueita ja haja-asutusalueita kehitetään tasapuolisesti alueiden lähtökohdat huomioiden. Sahalahden elinvoiman säilyttäminen on koko kunnan edun mukaista.

Kuntaliitos toteutetaan mahdollisimman hyvin. Kangasalan identiteettiä vahvistetaan ja eri alueiden omaleimaisuutta tuetaan.

7 Kunnan omistajapolitiikka palvelee perustehtävissä onnistumista.

Kunnan erilaiset omistajuudet, osakkuudet ja jäsenyydet käydään läpi. Niitä kehitetään siten, että ne tukevat kunnan perustehtävää, kuntalaisten hyvinvoinnin kehittämistä.

Kunnan resursseja irrotetaan vähemmän tärkeistä tai matalan tuottavuuden kohteista ja käytetään tuottavien kohteiden kehittämiseen.

Kunnan sijoitetulle pääomalle edellytetään kohtuullinen tuotto. Erilaiset sijoitusjärjestelyt, osaomistajuudet jne. voivat olla keinoja kunnan kehittämiseksi.

Konsernihallintoa kehitetään ja ohjausta tiivistetään.

8 Kangasalan kunta on hyvä, uudistumiseen kannustava ja henkilöstöstään huolehtiva työnantaja.

Kunnan imago työnantajana on tärkeä menestystekijä. Työnantajapolitiikkaan kiinnitetään huomiota. Rekrytoinneissa korostetaan korkeaa osaamista, uudistumiskykyä ja innostusta.

Kunnan uudistaessa toimintatapojaan henkilöstön osallistuminen varmistetaan. Henkilöstöä kannustetaan uudistumaan ja kehittämään osaamistaan.

Työssä jaksamiseen, kannustejärjestelmiin sekä johtamisen ja esimiestyön kehittämiseen panostetaan.

5 Visiotasoiset kehitysindikaattorit

Miten Kangasala voi seurata kehitystä kohti haluttua tulevaisuutta? Mitkä mittarit/indikaattorit kertovat oikean suuntaisesta kehityksestä?

Visiotason indikaattorit ovat yleisiä kehitystä kuvaavia muuttujia. Niihin ei aina pystytä itse vaikuttamaan, mutta niiden oikeansuuntainen kehitys on ainakin osittain seurausta onnistuneesta toiminnasta vision ja päämäärien suuntaan.

Kangasalan kehitystä kohti vision ja päämäärien asettamaa tulevaisuuden tilaa seurataan seuraavilla mittareilla:

- väkiluku
- verokertymä
- työllisyysaste
- ikärakenne
- koulutustaso
- pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyys
- vesistöjen tila
- rakennetun ympäristön tila
- asiakastyytyväisyys
- asumisväljyys
- turvallisuus: omaisuuteen ja henkilöön kohdistuneet rikokset, liikenneonnettomuudet

6 Strategian toteuttamisen näkökulmat ja kriittiset menestystekijät

Edellä esitetyt strategiset päämäärät puretaan kriittisiksi menestystekijöiksi, jotka kertovat missä asioissa on onnistuttava, jotta visiossa ja strategisissa päämäärissä esitetyt asiat toteutuisivat. Näkökulmatarkastelun avulla varmistetaan, että mitä ja miten -kysymyksiin on riittävät vastaukset.

Vaikuttavuusnäkökulma vastaa kysymyksiin, mitä kuntalaiset, yritykset ja muut sidosryhmät odottavat kunnalta palvelujen järjestäjänä ja mitä kunnan tulisi aikaansaada hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Prosessit ja rakenteet näkökulma kysyy, onko organisoituminen ja toimintamallit tehokkaita. Resurssit näkökulmassa tarkastellaan, onko resurssien käyttö oikein painottunut, onko kaikki resurssit löydetty ja valjastettu käyttöön ja miten resurssien riittävyys varmistetaan?

Uudistuminen ja henkilöstö -näkökulma varmistaa, että eri toiminnan alueilla osaamista ja uudistumista kehitetään riittävästi, jotta muiden näkökulmien tavoitteet onnistuisivat.

1 Maankäyttö ja asumisvaihtoehtojen monipuolisuus

Kangasala on hyvä asumiskunta. Asumiseen tarjotaan monipuolisia vaihtoehtoja. Tonttitarjonta sisältää omakoti-, rivitalo- ja kerrostalotontteja. Asuntotuotannossa huomioidaan omistusasumisen, vuokra-asumisen ja muiden asumismuotojen tarpeet.

Maapolitiikka, kaavoitus ja kaavoitettujen alueiden rakentaminen muodostavat Kangasalla kokonaisuuden, joka ratkaisevasti vaikuttaa kunnan menestymiseen. Maapolitiikan kautta hallitaan yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin kehittymistä. Kangasala kytkeytyy Tampereen kaupunkiseudun kaupunkirakenteeseen ja huomioi sen kehityssuunnat omassa toiminnassaan. Kunnan taajamarakenne pyritään pitämään tiiviinä ja tehokkaana. Kunnan keskustan asemaa yhdyskuntarakenteessa korostetaan.

Onnistuneen kaavoitusprosessin kuluessa eri intressiryhmät ovat voineet osallistua ja vaikuttaa kaavoitukseen. Ympäristöarvojen huomioiminen on Kangasalla erityisen tärkeää. Kaavoitus on kunnan kasvun keskeinen väline. Siksi kaavoitetun maan riittävyys on tärkeää.

Uusien kaavoitettujen alueiden rakentaminen pidetään laadukkaana ja turvallisena. Tämä tarkoittaa katujen ja muiden yleisten alueiden korkeatasoista suunnittelua ja viimeisteltyä toteutusta. Myös toteutuksessa alueiden luontoarvot ja erityispiirteet otetaan huomioon.

Rantojen läheisen asumisen, kylien ja haja-asutusalueiden kehittämismahdollisuuksia parannetaan mm. maaseutualueiden osayleiskaavalla.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Maanhankinnan onnistuneisuus	Hankitaan vähintään 40 ha raakamaata. Edetty maapoliittisen ohjelman mukaisesti.	Geodeetti
Yleiskaavan ajantasaisuus	Edetty kaavoitusohjelman mukaisesti. Yleiskaavojen asuntoaluevarauma vähintään 15 vuotta. Seudullinen valmius kunnossa	Kaavoitusarkkitehti
Tonttitarjonnan riittävyys	1 - 2 vuoden reservi asemakaavoitettuja tontteja eri puolilla kuntaa (40 - 60 tonttia) Liiketontit keskuksiin, työpaikkatontit kunnan eri osiin.	Geodeetti
Valmistuneet asunnot tyypeittäin ja omistusmuodoittain	Asuntotuotannon määrä on vähintään 200 asuntoa, josta 30% kerros, 30% rivitalo- ja 40 % omakotitaloja Tuettua tuotantoa muuallakin kuin kerrostaloissa Vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään 97%.	Johtava rakennustarkastaja Kunnan-kamreeri Kunnan-kamreeri

2 Palvelujen saatavuus ja laatu

Kuntastrategiassa valtuusto linjaa keskeiset tavoitteet palvelujen järjestämisestä. Vuosittain valitaan ne palvelut, joiden saatavuuden ja laadun suhteen halutaan asettaa erityisiä seurantakohteita. Muut palvelutavoitteet asetetaan lautakunnissa.

Palvelujen järjestämislinjaukset voivat toimia pohjana valtuustokauden mittaiselle valtuustosopimukselle.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Subjekttiivisten oikeuksien toteutuminen: - päivähoitopalvelujen riittävyys ja laatu	Päivähoitopaikka kaikille hakijoille lain edellyttämässä määräraajoissa. Päivähoitopalvelujen taso säilyy hyvänä	Päivähoidonjohtaja
- perusopetuksen tilojen riittävyys ja opetuksen laatu	Kouluverkkoselvitys valmis, johtopäätökset tehty. Eri-tysisopetuksen kuntasuunnitelma tarkistettu, kehittämispe-riiaatteet valittu.	Sivistys-toimen-johtaja
- hoitoon pääsyn turvaaminen	Hoitoon pääsy toteutuu uuden lainsäädännön mukaisesti	Perusturva-johtaja
Vanhusten koto-na asumisen tu-keminen ja pal-velujen laatu	Strategiset tarveselvitykset ja ratkaisumallit valmisteltu Ennalta ehkäisevää toimintakykyä ylläpitävää toimintaa monipuolisesti tarjolla Palvelujen kattavuus 75 vuotta täyttäneitä kohden säilyy ennallaan kotihoidossa ja lisääntyy tehostetussa asumis-palvelussa. Laskentatapa määritellään ja yhtenäistetään seudullisesti 2005. Vanhuspalvelujen laatu säilyy hyvänä.	Vanhus- ja vammais-palvelujen johtaja
Lasten ja nuorten varhainen tuke-minen	Eriyisen tuen prosessikuvaus tehty ja käytössä.	
Kiinteistöjen ja liikenneväylien ylläpito	80 % käyttäjistä tyytyväisiä ylläpitoon Ylläpidon nykytasoa parannetaan kilpailutusta kehittä-mällä.	Tekninen johtaja
Valtuustosopi-muksen toteutu-minen	Mahdollisuus valtuustosopimuksen laadintaan selvitetty 2005, arviointi: valtuuston itsearviointi 2008.	Kunnan-johtaja

3 Elinkeinoelämän edellytysten turvaaminen

Kangasalan kunta kehittää yritys­elämän toiminta­edellytyksiä tarjoamalla kilpailukykyisiä tontteja, tapauskohtaisesti toimitiloja, tarjoamalla neuvontapalveluja mm. aloittaville yrittäjille sekä osallistumalla seudulliseen elinkeinopolitiikkaan ja osaamisen kehittämiseen.

Työssäkäynti kuntarajojen yli on kaupunkiseudulla yleistä ja yleistyy. Kangasalle on tärkeää, että työssäkäynti Kangasalta ja Kangasalle on sujuvaa, liikenneyhteydet ovat toimivat ja julkinen liikenne palvelee työmatkaliikennettä.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Tonttitarjonnan määrällinen ja laadullinen riittävyys	Kahden vuoden reservi eri kokoisia tontteja 800 - 40.000 m ²	Kaavoitusarkkitehti
Liiketilojen riittävyys	Keskustassa rakentamisedellytykset valmiit, rakentaminen aloitettu. Sijoittuminen yhtenäisiin keskittymiin aluerakennetta tukien, paljon tilaa vaativat Lentolaan/Rääkkölään.	Kunnanjohtaja Kaavoitusarkkitehti
Kuntaan sijoittuvat yrityshankkeet	Kunnan markkinointisuunnitelma laadittu ja käytössä Neuvottelukohteita vähintään 10 kpl/v	Elinkeinoasiamies

4 Suunniteltujen vapaa-ajan investointien toteutuminen

Kangasala kehittää kuntalaisten vapaa-ajan palveluja investoimalla. Merkittäviä suunniteltuja vapaa-ajan investointeja ovat:

- uimahalli
- kulttuuritila
- kirjasto

Investointien rahoitus hoidetaan riittävällä omarahoitusosuudella. Kunnan velkaantuminen pidetään kurissa.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Toteutuneet investoinnit	Kangasala-salin ja kirjastolaajennuksen suunnittelu aloitettu 2006, rakentaminen aloitettu 2007, uimahallin rakentaminen aloitettu tällä valtuustokaudella	Tekninen johtaja

5 Onnistunut kuntaliitos

Uuden Kangasalan rakentaminen alkaa strategiakauden alusta. Kuntaliitoksen toteutuminen hyvin on tärkeää koko kunnalle.

Liittymissopimuksen toteutumista seurataan strategiaan liittyen valtuustossa vuosittain. Asukkaiden tyytyväisyyttä uuden kunnan toimintaan ja palveluihin seurataan säännöllisesti. Myös valtuusto voi arvioida itse liitoksen toteutumista.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Liitossopimuksen toteutuminen	Liitossopimuksessa sovitut hankkeet aloitettu hyväksytyin taloussuunnitelman mukaisesti.	Kunnanjohtaja
Asukas-tyytyväisyys	Asukaskyselyn yleisarvosana hyvä	Kehityspäällikkö
Yhteinen toimintakulttuuri	Henkilöstön ilmapiiri hyvä Toimintaohjeiden ja -käytäntöjen yhteensovittaminen valmis	Henkilöstöpäällikkö

6 Prosessien toimivuus

Kangasalan kunta on ottanut käyttöön prosessipohjaisen organisaation ja toimintamallin. Prosessien toimivuus on tärkeä edellytys palvelutuotannon toimivuudelle ja kustannustehokkuudelle.

Prosessien toimivuutta ja koko prosessiajattelun omaksumista kunnan organisaatiossa tehostetaan.

Kuntaliitoksen vuoksi prosessiajattelun koulutukseen on erityisiä tarpeita.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Prosessiorganisaation toimivuus	Pääprosessit kuvattu ja analysoitu, korjaus- ja ohjaustoimenpiteet aloitettu Pilottiprosessien kuvaus ja analysointi 2005 - 2006	Apulaiskunnanjohtaja
Prosessiajattelun omaksuminen	Tarvittavat koulutus-, opastus- ja keskustelutilaisuudet käyty Prosessiajattelun edellyttämä toimintatapa otettu käyttöön Prosessikoulutus esimiehille toteutettu	Henkilöstöpäällikkö

7 Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien toimivuus

Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen lisää yhteisöllisyyttä ja parantaa tiedonkulkua sekä suunnittelua, kun kuntalaisten mielipiteet saadaan käyttöön.

Palvelujen laadun kehittämisessä asiakkaiden ja käyttäjien antama palaute ja osallistuminen palvelujen kehittämiseen on tärkeää. Osallistumismuotoja kehitetään aktiivisesti tietoyhteiskuntakehityksen edellyttämien keinoin.

Kylätoiminta on yksi esimerkki kansalaistoiminnasta, joka tuo lisäarvoa asukkaiden lähiympäristön kehittämiseen ja parantaa yhteisöllisyyttä. Kuntalaisia kannustetaan omaehtoiseen toimintaan.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Kuntalaiskontaktien määrä ja tapa	Kunnanhallitus 2 krt/v ”kyläillat”, muita infotilaisuuksia 2 krt/v tai teemakohtaisesti tarvittaessa Kunnan kotisivuille kehitetty palaute- ja aloitekanava	Kehityspäällikkö
Vuorovaikutusmuotojen monipuolisuus	Monikanavaisuus vuorovaikutteisen viestinnän kehittämisen perustana Sähköisiä lomakepohjaisia asiointimahdollisuuksia luotu Asukaspalautteen ja -aloitteiden käsittelyjärjestelmän kehittäminen aloitettu	Kehityspäällikkö

8 Talouden tasapaino

Kunnan talouden merkitys palvelujen turvaamiselle on ensiarvoisen tärkeää.

Kangasalan kunnan talous pidetään vakaana. Kasvun mukanaan tuomat tarpeet peruspalvelutarjonnan laajentamiseen halutaan hoitaa. Kunnan vuosikate, velkaantuneisuus ja maksuvalmius ovat keskeisiä talouden seurannan kohteita.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Tulorahoituksen riittävyys	Vuosikate on 100% poistoista. Investointien tulorahoitus on 75% (nyt 46%)	Kunnan- kamreeri
Suhteellinen velkaantuneisuus	Velkaantuneisuus alle 30 % (Kertoo miten suuri osa kunnan käyttötuotoista pitäisi käyttää vieraan pääoman takaisinmaksuun.)	Kunnan- kamreeri

9 Omistajapolitiikan periaatteiden määrittäminen ja omistajapolitiikan käyttöönotto

Omistajapolitiikalla linjataan kunnan omistuksia konsernissa ja sen ulkopuolella. Omistajaohjaus tarkoittaa kunnan edustajien ohjeistamista erilaisissa kuntayhtymissä, yhdistyksissä jne.

Kunnan omistukset luokitellaan eri tärkeysryhmiin ja niille määritellään hoitopolitiikka.

Omistajaohjaukseen määritellään menettelytavat ja seurantamenettely.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Omistajapolitiikan periaatteiden toteutuminen	Periaatteet määritelty, kirjaus, tiedotus konsernihallintoon hoidettu	Kunnan-kamreeri
Pääoman tuotto-%	Sidotun pääoman tuotto vähintään 6 %	Kunnan-kamreeri
Omistajaohjauksen toimivuus	Omistajaohjauksen kriteerit määritelty	Kunnan-johtaja

10 Uusien palvelutuotantotapojen käyttöönotto

Uusilla palvelutuotantotavoilla tarkoitetaan esimerkiksi:

- oman toiminnan kehittämistä esim. prosessi- tai tilaaja-tuottaja -mallin mukaiseksi
- seutuyhteistyötä
- palvelumarkkinoiden hyödyntämistä, palveluseleitä

Peruskysymys on, mitä palveluja kunta tuottaa itse, mitä se hankkii ulkopuolelta ja mistä palveluista se mahdollisesti luopuu.

Erillinen palvelustrategia on keino tulevien palveluhaasteiden hahmottamiseen ja ratkaisujen löytämiseen.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Palvelustrategian toteutuminen	Palvelustrategian laadinta käynnissä. Kustannustietoisuuden pohjalta aloitetaan vaihtoehtojen arviointi Palvelusetelikokeilu aloitettu	Apulaiskunnan-johtaja Kehityspäällikkö
Seudullinen palvelutuotanto	Seutusopimus tehty Seudullista palvelutuotantoa käynnistetty uusilla palvelualueilla Palvelujen hankintaosaamista parannettu koulutuksen avulla	Kunnanjohtaja Kehityspäällikkö

11 Onnistunut työnantajapolitiikka

Työnantajapolitiikan tarkoituksena on aktiivisesti ohjata kunnan henkilöstöpolitiikkaa, henkilöstön rekrytointia ja uudistumista niin, että kunnan inhimillinen pääoma tukee kunnan perustehtävien toteutumista mahdollisimman hyvin.

Työnantajapolitiikan tavoitteena on tehokas, hyvinvoiva, oppiva ja motivoitunut organisaatio.

Työnantajapolitiikan keinoja ovat palkkaus- ja kannustejärjestelmä, kehittymismahdollisuudet, rekrytointi ja motivoiva johtamisjärjestelmä.

Työnantajapolitiikasta vastaa kunnanhallitus. Sitä toteuttavat kunnan esimiestehtävissä toimivat viran- ja toimenhaltijat.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Työnantajapolitiikan toteutuminen	Henkilöstöohjelma uudistettu. Rekrytointiohjeet valmiina 2006.	Henkilöstöpäällikkö

12 Osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö

Kuntien henkilöstön osaamisvaatimukset kehittyvät koko ajan. Henkilöstö- ja koulutuspolitiikan keinoin turvataan henkilöstön osaamisen pysyminen ajan tasalla. Uusien työntekijöiden kohdalla korostetaan osaamista, yhteistyö- ja uudistuskykyä ja innostusta.

Kunnan toimintatavat uudistuvat. Työntekijöiltä edellytetään kykyä toimia muuttuvassa toimintaympäristössä. Muutos on lähes jatkuvaa. Esi miehiltä vaaditaan muutosjohtamisen taitoja.

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2006	Vastuu
Kehittämishankkeiden määrä	Kehittämishankkeita käynnistetty tai tehty jokaisessa palvelukeskuksessa Laajoja seutukunnallisia kehittämishankkeita meneillään keskimäärin yksi/pääprosessi	Palvelukeskusten johtajat
Työilmapiiri	Työilmapiiri/työhyvinvointi kartoitus toteutettu, ilmapiirikartoituksen keskiarvo > 3 (skaala 1 - 5) Kehityskeskustelut toteutettu säännöllisesti	Henkilöstöpäällikkö Palvelukeskusten johtajat
Osaamiskartoitukset	Osaamiskartoitukset pääosin valmiina, tarvittavat jatkotoimenpiteet selvitetty	Palvelukeskusten johtajat